

SVAR PÅ HENVENDELSER FRA HØRING

FORSLAG TIL KLIMASTRATEGI 2035 OG KLIMAHANDLEPLAN 2026-2028

Indledning

Udkast til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 har været i offentlig høring fra den 8. maj 2025 til den 2. juli 2025.

Nedenfor fremlægges de centrale synspunkter fra de modtagne høringssvar i den offentlige høring, og besvarelser for disse af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen. Nedenstående indeholder således ikke alle detaljer i høringssvarene, men søger at give et retvisende og overskueligt overblik over det centrale indhold. De modtagne høringssvar fremgår i deres fulde længde i bilag 9.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen foreslår ikke ændringer til Klimastrategi 2035 eller Klimahandleplan 2026-2028 på baggrund af høringen.

Forvaltningerne har som baggrund herfor lagt til grund, at målsætninger, delmål samt indhold i Udkast til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 er besluttet af Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget, senest ved godkendelse af høringsmaterialet i hhv. den 28. april 2025 og 6. maj 2025. Forvaltningerne har dog foretaget en række mindre redaktionelle rettelser og faglige præciseringer.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil gerne kvittere for de mange høringssvar, der er kommet i forbindelse med den offentlige høring.

Overordnet sammenfatning

Der er modtaget i alt 41 høringssvar i høringsperioden, heraf 10 fra lokaludvalg, 13 fra organisationer og 2 fra virksomheder.

Lidt over halvdelen af høringssvarene indeholder forskellige grader af positive tilkendegivelser til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028, herunder vedrørende ambitionen, målene samt arbejdet med det globale klimaaftryk og klimapositivitet. Ud over disse tilkendegivelser indeholder disse høringssvar også yderligere bemærkninger, der ikke nødvendigvis er positive, og som er inkluderet i de øvrige besvarelser. Samtidigt er der en række høringssvar, som kritiserer Klimastrategi og Klimahandleplan 2026-2028 for at være for vidtgående. Enten i ambitionsniveauet eller i forhold til kommunens rolle og brug af tiltag på klimaområdet.

I ca. en tredjedel af de modtagne høringssvar indgår et ønske om, at Klimahandleplan 2026-2028 indeholder et eller flere af indsatsområderne mobilitet, fødevarer, forbrugsprodukter, rejser, oplevelser samt tværgående og understøttende greb. De kritiserer bl.a., at der ikke indgår flere indsatser for at reducere udledning fra borgernes forbrug i klimahandleplanen. Derudover specificeres der i

nogle af høringssvar konkrete initiativer, som ønskes indført indenfor de ovennævnte indsatsområder.

Blandt de mange forskellige emner, der fremhæves i de forskellige høringssvar, kan energiområdet særligt nævnes, hvor flere ønsker en større reduktion af biomasseforbruget og kritiserer afhængigheden af CO₂-fangst for at nå målopfyldelsen. Endvidere fremhæves en mangel på borgerinddragelse og et ønske om at styrke borgerinddragelse i det fremadrettet arbejde. Derudover har flere ønsker om, at kommunen bør have fokus på cirkulær økonomi og genbrug i kommunale udbud, samt opfordres til, at der udarbejdes klimaregnskaber for kommunalt byggeri og anlæg, herunder for Lynetteholm og tilhørende infrastrukturprojekter.

Læsevejledning

Henvendelserne er besvaret efter emne jf. indholdsfortegnelsen herunder.

Høringsparterne er markeret således, at alle parter har fået et nummer baseret på deres høringssvar jf. Kommunens høringsportal, Bliv Hørt. Samtidigt er nedenfor markeret, hvis høringsparterne er en organisation et Lokaludvalg eller en virksomhed.

Således fremgår der ud for hvert emne:

"(3)" tal i parentes angiver, hvor mange der har henvendt sig om emnet.

"(Org.)" angiver, at en organisation har henvendt sig om emnet.

"(LU)" angiver, at et lokaludvalg har henvendt sig om emnet.

"(V)" angiver, at en virksomhed har henvendt sig om emnet.

Nedenfor fremgår en oversigt over parterne, hvor nummeret for høringssvaret fremgår.

Oversigt over høringssvar

Nr.	Navn	Aktør
1	Artur Neland	Borger
2	Uoplyst	Uoplyst
3	New Loop	Virksomhed
4	Uoplyst	Uoplyst
5	Rådet for bæredygtig trafik	Organisation
6	Uoplyst	Uoplyst
7	Billedkunstnernes Forbund	Organisation
8	Samvirkende Boligselskaber	Organisation
9	Uoplyst	Uoplyst
10	Østerbro Lokaludvalg	Lokaludvalg
11	Christianshavns Lokaludvalg	Lokaludvalg
12	Danske Gymnasieelevers Sammenslutning	Organisation
13	Uoplyst	Uoplyst
14	Uoplyst	Uoplyst
15	Uoplyst	Uoplyst
16	Bispebjerg Lokaludvalg	Lokaludvalg
17	Nørrebro Lokaludvalg	Lokaludvalg

18	Uoplyst	Uoplyst
19	<i>Høringssvar er slettet af brugeren</i>	-
20	Bæredygtigt Kulturliv NU	Organisation
21	Kgs. Enghave Lokaludvalg	Lokaludvalg
22	Amager Øst Lokaludvalg	Lokaludvalg
23	Uoplyst	Uoplyst
24	Indre By Lokaludvalg	Lokaludvalg
25	Valby Lokaludvalg	Lokaludvalg
26	Uoplyst	Uoplyst
27	Uoplyst	Uoplyst
28	BL - Danmarks Almene Boliger	Organisation
29	HOFOR	Virksomhed
30	Vanløse Lokaludvalg	Lokaludvalg
31	Repair Cafe Danmark	Organisation
32	Tænk tanken CONCITO	Organisation
33	Miljøpunkt Amager	Organisation
34	Klimabevægelsen	Organisation
35	Vesterbro Lokaludvalg	Lokaludvalg
36	Danmarks Naturfredningsforening	Organisation
37	FH Hovedstaden	Organisation
38	CEPOS	Organisation
39	Søren B. Scott	Borger
40	Clara Bendtsen	Borger
41	Uoplyst	Uoplyst
42	Diana, Vesterbro Grønne Nabofællesskaber Clara Dawe, Trekantens Grønne Nabofællesskaber Lise Coermann Nygaard, Grønne Nabofællesskaber Christoffer Østergaard, Grønne lys Susan Caspersen, Amager Grønne Nabofællesskaber Isabelle Denaro, Filminstruktør Rachel MacDonald, Det Grønne Fortællerkooperativ Line Weldingh, Utterslev-Brønshøj Grønne Nabofællesskaber Vincent Byakika, Det Grønne Filmfællesskab Solveig Roepstorff, klimapsykolog og forfatter til bogen 'Klimapsykologi' Mie Clemens, Københavns Grønne Nabofællesskaber Rebecca Jacobsen, konsulent i Democracy x Katja Vinding, PhD i havbiologi Kolja Dahlin, konsulent i We Do Democracy Leif Pedersen, Sydhavnens Grønne Nabofællesskaber Esther Kjeldahl, forfatter til bogen 'Reklamemagt' og medstifter af Fossilfri Fremtid Celeste Elizabeth Arnold, projektleder ved Miljøpunkt Amager	Borger

Klimastrategi 2035 – Generelt.....	5
(23, LU, Org., V) Positive tilkendegivelser vedr. Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028	5
(7, Org.) Om at styrke borgerinddragelse	6
(5, Org.) Kunst og kultur bør integreres i klimaarbejdet.....	6
(4, LU) Kritik af indsatser rettet mod københavnernes adfærd.....	6
(2, LU, Org.) Klimastrategi 2035 og handleplaner skal kobles til kommunens øvrige strategier	6
(1) Københavns Kommune bør engagere sig mere som facilitator	7
(1, Org.) Kommunen bør ikke drive selvstændig klimapolitik	7
(1, Org.) Mangel på understøttelse af uddannelse og kompetencer til den grønne omstilling 7	
(1, Org.) Kritik af sociale tippepunkter som omstillingsgreb.....	8
(1, LU) Ønske om aktive ejerstrategier mhp. CO ₂ -reduktioner i selskaber, hvor Københavns kommune er medejer.....	8
(1, Org.) Om mulighederne for at indfri målsætninger.....	8
(1, Org.) Opfordring til at minimere socialt ulighedsskabende klimainitiativer.....	8
Klimastrategi 2035 - Målsætninger	9
(2, LU, Org.) Niveau for målsætninger.....	9
Klimastrategi 2035 - Delmål.....	9
(6, LU, Org.) Mål om reduktion af biomasseforbrug er for uambitiøst	9
(5, LU, Org.) Kritik vedr. CO ₂ -fangst i København	9
(4, LU, Org.) Ønske om reduceret biltrafik.....	9
(4, V, Org.) Behov for løbende evaluering og monitorering af fremdrift mod delmål 10	
(1, Org.) Delmål på varmepumper og elkedler bør skærpes	10
(1, Org.) Delmål skal være kvantitative	10
Klimahandleplan 2026-2028 - Generelt	11
(16, Org., LU) Ønske om inklusion af indsatsområder eller initiativer i Klimahandleplan 2026-2028	11
(4, LU) Ønske om fokus på lokal forankring.....	11
(3, Org.) Anbefalingerne fra Klimaborgerting og bidrag fra lokale klimatopmøder bør følges 11	
(3, Org.) Om begrænsning af reklamer	12
(1, Org.) Københavns Kommune risikerer at svække sin rolle som national og international klimafrontløber	12
Klimahandleplan 2026-2028 - Energisystem.....	12
(5, Org., LU) Ønske om mere begrønning i byen	12
(4, Org., LU) Finansiering af omstillingen af energisystemet.....	12
(4, LU, Org.) Opfordring til at arbejde for lovgivningsændring ift. solceller.....	13
(3, LU, Org.) Der bør etableres flere solceller i København, herunder på kommunale tage 13	
(2, LU, Org.) Fremme fleksibelt el- og varmeforbrug	13
(2, LU, Org.) Elektrificering af kanalfart	14
(2, Org.) Udfordringer vedr. lavere fjernvarmetemperatur.....	14
(1) Biogas bør inkluderes i højere grad.....	14
(1, Org.) Udfasning af bygas	15

(1) Der skal findes arealer til varmepumper og geotermi.....	15
(1, Org.) Udvidet samarbejde på energiområdet på tværs af kommuner	15
(1, Org.) Planlægning af ny VE-produktion samt delmål for VE i 2030.....	15

Klimahandleplan 2026-2028 – Energiforbrug i bygninger16

(2, Org.) Fremme energirigtig drift og reduceret energiforbrug	16
(1, Org.) Ønske om gratis og lettere tilgængelige varmeforbrugsdata fra HOFOR	16

Klimahandleplan 2026-2028 – Byggeri og anlæg.....16

(2, LU) Bedre udnyttelse af eksisterende bygninger gennem bevarende lokalplaner	16
(1, Org.) Bedre udnyttelse af eksisterende kvadratmeter og byudvikling i stationsnære arealer.....	17
(1, LU) Krav til arbejdsmaskiner for kommunens anvendte entreprenører	17
(1, Org.) Opfordring til mere fleksibel myndighedsbehandling.....	17
(1, Org.) Opfordring til etablering af genbrugsbørs for byggematerialer.....	17

Klimahandleplan 2026-2028 – Københavns Kommunes indkøb.....18

(5, LU, Org.) Opfordring til beregning af klimaaftryk for kommunen byggeri og anlæg, herunder Lynetteholm	18
(5, LU, Org.) Større fokus på cirkulær økonomi og genbrug i kommunale udbud	18
(2, LU, Org.) Øget udnyttelse af kommunale kvadratmeter	19
(1, LU) Opfordring til at sætte mål for reduktion af klimaaftryk fra kommunens byggeri og anlæg	19
(2, Org.) Mere klimavenlige og lokalt forankrede fødevarer i kommunens køkkener	19

Klimahandleplan 2026-2028 – Effekt og økonomi20

(2, Org.) Om udledninger fra biomasse.....	20
--	----

Klimahandleplan 2026-2028 – Andet.....20

(5, LU, Org.) Om emner, der ligger udenfor Klimastrategien	20
(1, LU) Opfordring til at nedlægge privat flyrute	20

Klimastrategi 2035 – Generelt

(23, LU, Org., V) Positive tilkendegivelser vedr. Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Henvendelse 1, 5, 7, 8, 11, 12, 16, 18, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 39, 41, 42

Høringssvarene indeholder forskellige grader af positive tilkendegivelser til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028, herunder ambitionen, målene samt arbejdet med det globale klimaaftryk og klimapositivitet. Ud over disse tilkendegivelser indeholder disse høringssvar også yderligere bemærkninger, der ikke nødvendigvis er positive, og som er inkluderet i de øvrige besvarelser.

Forvaltningernes svar

Forvaltningerne kvitterer for bemærkningerne og tager dem til efterretning.

(7, Org.) Om at styrke borgerinddragelse

Henvendelse 12, 18, 28, 32, 33, 34 og 37

Høringssvarene fremhæver en mangel på borgerinddragelse og udtrykker derfor et ønske om at styrke borgerinddragelsen i implementeringen og i det fremadrettede arbejde, især blandt unge og gennem Klimaborgertinget, klimatopmøder og andre faciliteringsmetoder.

Forvaltningernes svar

I Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 indgår borgerinddragelse ligesom samarbejde med virksomheder og andre aktører som et afgørende element i kommunens arbejde med omstilling. Bl.a. lægges der vægt på partnerskaber og samarbejde med en lang række af byens aktører; foreninger, virksomheder, borgere, skoler m.fl. Dette fokus skal være med til at skubbe på sociale tippekunder, der kan få omstillingen til at gå stærkere. Desuden blev der i Budget 2025 afsat midler til at gå i dialog med og involvere københavnere for at fremme deltagelse og samarbejde om at finde løsninger, der skal accelerere sociale tippekunder og bidrage til implementering af klimainitiativer i alle bydele.

(5, Org.) Kunst og kultur bør integreres i klimaarbejdet

Henvendelse 7, 14, 15, 20 og 23

Høringssvarene fremhæver kunst og kultur som centrale komponenter i klimaarbejder og opfordrer til at inkludere konkrete kunstinitiativer, inddrage kunst- og kulturaktører og etablere et kulturspor.

Forvaltningernes svar

Forvaltningerne er åbne for samarbejder med kunst- og kulturinstitutioner og har erfaring med at involvere kunstnere. Kulturinstitutioner som kulturhuse og biblioteker spiller allerede en vigtig rolle som rammer for demokratisk dialog og fællesskab. Den 28. april 2025 besluttede Teknik- og Miljøudvalget at sende Klimahandleplan 2026-2028 i offentlig høring uden initiativer inden for indsatsområderne mobilitet, fødevarer, forbrugsprodukter, rejser og oplevelser samt tværgående og understøttende greb, hvor initiativer vedrørende kulturlivet oprindeligt indgik. I stedet indgår initiativerne i Appendiks til Klimahandleplan 2026-2028. Initiativer rettet mod kulturlivet kan indgå som en del af de årlige budgetforhandlinger eller i en af de efterfølgende handleplaner.

(4, LU) Kritik af indsatser rettet mod københavnernes adfærd

Henvendelse 2, 4, 6, 22

Høringssvarene bemærker, at kommunen ikke skal blande sig i borgernes adfærd og forbrug.

Forvaltningernes svar

Den 23. september 2021 besluttede Borgerrepræsentationen, at en kommende klimastrategi bl.a. skal indeholde en målsætning om en halvering af CO₂-udledninger forbundet med borgernes forbrug i 2035. Kommunen har meget begrænsede muligheder for at påvirke borgernes private forbrug, men kan fx arbejde med at reducere klimaaftrykket fra forbrug gennem oplysning og rådgivning. Derudover kan kommunen facilitere frivillige samarbejder og initiativer med deltagelse af borgere.

(2, LU, Org.) Klimastrategi 2035 og handleplaner skal kobles til kommunens øvrige strategier

Henvendelse 30 og 33

Høringssvarene bemærker, at Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 kobles til kommunens øvrige strategier og planer, herunder doughnutøkonomi.

Forvaltningernes svar

Det indgår i Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028, at kommunen vil understøtte omstillingen i sammenhæng med kommunens andre opgaver, fx når kommunen varetager opgaver som myndighed inden for fysisk planlægning, infrastruktur samt inden for social- og sundhedsområderne mv. Derudover udvikles en styringsmodel for kommunens egen drift, som skal sætte reduktionsmål for hvert af forvaltningsområderne. Styringsmodellen skal forankre målsætningen om reduktioner for Københavns Kommunes indkøb på tværs af hele kommunen i den daglige drift og være med til at sikre, at der er et oplyst grundlag for politiske prioriteringer ved kommunens budgetforhandlinger, så der i endnu højere grad tænkes klimahensyn ind i alle beslutningsprocesser på tværs af hele kommunen.

(1) Københavns Kommune bør engagere sig mere som facilitator

Henvendelse 1

Høringssvaret bemærker, at kommunen i højere grad skal engagere civilsamfundet og organisationer i den videre planlægning og implementering af Klimastrategi 2035.

Forvaltningernes svar

Samarbejde og partnerskaber er et centralt greb i det fælles arbejde med klimamomstillingen. Kommunens fokus er at skabe rammerne for samarbejde på tværs af kommunen, byens borgere, virksomheder og civilsamfund. I Budget 2025 blev der afsat midler til at inddrage og samarbejde med københavnere og civilsamfundsorganisationer, som en del af kommunens klimaarbejde. Derudover vil Københavnerne Klimaborgering fortsætte i 2026.

(1, Org.) Kommunen bør ikke drive selvstændig klimapolitik

Henvendelse 38

Høringssvaret bemærker, at det er problematisk, at kommunen driver selvstændig klimapolitik, da det er dyrt, og udledningerne allerede håndteres på nationalt eller EU-niveau. Desuden bør kommunen fremlægge samfundsøkonomiske analyser bag Klimahandleplan 2026-2028.

Forvaltningernes svar

Den 23. september 2021 besluttede Borgerrepræsentationen, at kommunen ved udløb af KBH2025-klimaplanen skal have en ny klimastrategi, som også indeholder reduktioner for de forbrugsbaserede emissioner. I Klimahandleplan 2026-2028 er for hvert initiativ kortlagt de direkte økonomiske omkostninger og besparelser for kommune, borgere og virksomheder udregnet af bl.a. Deloitte og NIRAS. For initiativer under "Energisystem" angives bruttoinvesteringer frem til 2035 for virksomheder. Den færdige Klimastrategi 2035 skal godkendes af Borgerrepræsentationen.

(1, Org.) Mangel på understøttelse af uddannelse og kompetencer til den grønne omstilling

Henvendelse 37

Høringssvaret understreger et generelt manglende fokus på de rette kompetencer til den grønne omstilling og efterspørger et fokus på at understøtte relevante uddannelser, særligt erhvervsuddannelser.

Forvaltningernes svar

I Klimastrategi 2035 er der fokus på grøn jobskabelse og udviklingen af grønne kompetencer. Konkrete initiativer til at understøtte udviklingen af relevante grønne kompetencer kan komme i betragtning i forbindelse med udviklingen af de næste klimahandleplaner eller i forbindelse med kommende budgetforhandlinger.

(1, Org.) Kritik af sociale tippepunkter som omstillingsgreb

Henvendelse 34

Høringssvaret anbefaler, at man styrker dokumentationen for sociale tippepunkter som omstillingsgreb eller alternativt udelader dette.

Forvaltningernes svar

Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning, men fastholder, at sociale tippepunkter er en anbefalet metode til at accelerere omstillingen. Forvaltningerne vil i det videre klimaarbejde undersøge metodens muligheder og begrænsninger yderligere.

(1, LU) Ønske om aktive ejerstrategier mhp. CO₂-reduktioner i selskaber, hvor Københavns kommune er medejer

Henvendelse 17

I høringssvaret ønskes det, at Københavns Kommune tager ansvar for CO₂-reduktioner i selskaber, hvor Københavns kommune er medejer, bl.a. By og Havn.

Forvaltningernes svar

Som det fremgår af Klimahandleplan 2026-2028, ønsker Københavns Kommune at inddrage målsætningerne i Klimastrategi 2035 i ejerstrategierne, som opdateres i 2026.

(1, Org.) Om mulighederne for at indfri målsætninger

Henvendelse 34

Høringssvaret efterspørger klarhed om sandsynligheden for at indfri målene.

Forvaltningernes svar

I Klimastrategi 2035 er der sat ambitiøse målsætninger for København. De første initiativer for at nå målsætningerne er fremlagt i Klimahandleplan 2026-2028, men der er behov for flere initiativer i de kommende handleplaner. Der er usikkerhed forbundet med opfyldelse af målene, bl.a. pba. afhængighed af eksterne aktørers handling og investeringer. Kommunens indflydelse og reduktionspotential for indsatser er beskrevet ud fra kommunens roller som myndighed, facilitator, selskabsejer og virksomhed.

(1, Org.) Opfordring til at minimere socialt ulighedsskabende klimainitiativer

Henvendelse 33

Høringssvaret understreger vigtigheden af social retfærdighed i arbejdet med de forbrugsbaserede udledninger.

Forvaltningernes svar

I forbindelse med udviklingen af Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 er der i samarbejde med CONCITO og KL blevet udviklet et klimaretfærdig-

hedsværktøj, der skal screene initiativer i Klimahandleplan 2026-2028 for, hvordan byrder og gevinster ved initiativerne fordeles.

Klimastrategi 2035 - Målsætninger

(2, LU, Org.) Niveau for målsætninger

Henvendelse 25 og 32

Høringssvarene foreslår, at målsætninger for hhv. Københavns kommunes indkøb og borgernes forbrug forhøjes.

Forvaltningernes svar

Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning. Ambitionsniveauet for Klimastrategi 2035 er fastsat af hhv. Teknik- og Miljøudvalget den 4. december 2023 og Økonomiudvalget den 12. december 2023. Her blev det besluttet, at målsætningerne i klimastrategien skulle være klimapositivitet i 2035; en halvering af CO₂-udledninger forbundet med københavnernes forbrug og en halvering af CO₂-udledninger forbundet med Københavns Kommunes indkøb i 2035.

Klimastrategi 2035 - Delmål

(6, LU, Org.) Mål om reduktion af biomasseforbrug er for uambitiøst

Henvendelse 1, 17, 25, 32, 34 og 36

Høringssvarene mener, at delmålet om reduktion af biomasseforbruget bør øges.

Forvaltningernes svar

I fastsættelsen af delmålet om 1/3 reduktion af biomasseforbruget er der foretaget en vurdering af balancen mellem hensyn til økonomi, forsyningssikkerhed og bæredygtighed, hvilket er nærmere beskrevet i Energistrategi for København, som blev godkendt af Teknik- og Miljøudvalget i september 2024 og Økonomiudvalget i oktober 2024. Det bemærkes, at en reduktion af brug af biomasse kun kan ske i takt med, at der etableres tilstrækkelig eldrevet produktion af varme.

(5, LU, Org.) Kritik vedr. CO₂-fangst i København

Henvendelse 25, 32, 34, 35 og 36

Høringssvarene kritiserer afhængigheden af CO₂-fangst for at nå målopfyldelsen og de forslåede placeringer af anlæg.

Forvaltningernes svar

CO₂-fangst (CCS) er afgørende for at nå målet om klimapositivitet i 2035, og CO₂-fangst er således en væsentlig del af Klimastrategi 2035. Amagerværket og Amager Bakke er de mest oplagte punktkilder for etablering af CCS i København i den skala, der er nødvendig. Forvaltningerne vurderer, at der ikke er en modsætning i at etablere CO₂-fangst fx på Amagerværkets Blok 4 og at reducere biomasse. Der forventes pt. at være behov for fortsat biobaseret energiproduktion frem mod 2050, selvom den reduceres i perioden.

(4, LU, Org.) Ønske om reduceret biltrafik

Henvendelse 5, 17, 26 og 35

Høringssvarene foreslår, at biltrafikken frem mod 2035 skal reduceres løbende i takt med opgradering af cykelstier og den kollektive trafik og foreslår lukninger af konkrete veje.

Forvaltningernes svar

Kommuneplan 2024 indeholder en målsætning om, at biltrafikken i 2030 maksimalt udgør 25 procent af alle ture, der foretages i København, samt at antallet af ture fordeler sig på mindst 25 procent gang, 25 procent cykling og 25 procent kollektiv transport. Dette understøttes af delmål om mobilitet i Klimastrategi 2035, som også omfatter fremme af delebiler og fossilfri vejtrafik. Derudover har Teknik- og Miljøudvalget besluttet, at der skal udarbejdes en mobilitetsstrategi, som forventes vedtaget i 2026 og skal gælde frem til 2035. Strategien vil fordele sig inden for temaerne: Sammenhængende og effektiv mobilitet; Grøn og aktiv mobilitet; Tilgængelig og tryk. Samtidig har Teknik- og miljøudvalget den 16. juni 2025 besluttet at sende en nulemissionszone på Indre Vesterbro i høring. Det bemærkes, at delebilisme (jf. Handleplan for delebilisme) kan bidrage til at reducere bilejerskabet, særligt for dem som kun har brug for bil en gang imellem.

(4, V, Org.) Behov for løbende evaluering og monitorering af fremdrift mod delmål

Henvendelse 29, 34, 36 og 39

Høringssvaret foreslår at følge udviklingen løbende og evaluere årligt på målopfyldelse og delmål. Derudover bemærkes, at der er en betydelig risiko for ikke at opnå målene og ingen risikovurdering. Delmålene for decentral elbaseret varme og lavere energiforbrug i bygninger nævnes specifikt.

Forvaltningernes svar

Delmålene sætter en nødvendig retning for de enkelte indsatsområder for at kunne indfri de overordnede mål. Udviklingen ift. indfrielse af delmål følges løbende, og der vil minimum ved hver ny handleplan vurderes, hvorvidt der er behov for at igangsætte yderligere initiativer for at kunne indfri de enkelte delmål.

(1, Org.) Delmål på varmepumper og elkedler bør skærpes

Henvendelse 32

Høringssvaret foreslår, at delmålet om elbaseret decentral varme bør skærpes til, at der er mindst 300 MW varmepumper og 550 MW elkedler i København inden 2035.

Forvaltningernes svar

Kapaciteten af varmepumper og elkedler i København vurderes som muligt på baggrund af en række antagelser og med afsæt i en økonomisk optimeret modelforventning. Baggrunden er nærmere uddybet i Energistrategi for København.

(1, Org.) Delmål skal være kvantitative

Henvendelse 34

Høringssvaret anbefaler, at der tilknyttes kvantitative mål til hvert delmål.

Forvaltningernes svar

Delmålene er ikke kvantitativt formuleret, men til hvert delmål er der beregnet forudsætninger, som er estimater på, hvor meget der skal reduceres for, at delmålene tilsammen kan indfri den overordnede målsætning. Delmålene er politisk besluttet af hhv. Teknik- og Miljøudvalget den 4. november 2024 og Økonomiudvalget den 6. maj 2025.

Klimahandleplan 2026-2028 - Generelt

(16, Org., LU) Ønske om inklusion af indsatsområder eller initiativer i Klimahandleplan 2026-2028

Henvendelse 5, 9, 11, 12, 16, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 40, 41 og 42

Høringssvarene ønsker, at Klimahandleplan 2026-2028 indeholder et eller flere af indsatsområderne mobilitet, fødevarer, forbrugsprodukter, rejser, oplevelser samt tværgående og understøttende greb. De kritiserer bl.a., at der ikke indgår flere indsatser for at reducere udledninger fra borgernes forbrug i klimahandleplanen. Derudover har ønskes der i nogle af høringssvarene konkrete initiativer inden for ovennævnte indsatsområder.

Forvaltningernes svar

Den 28. april 2025 besluttede Teknik- og Miljøudvalget at sende Klimahandleplan 2026-2028 i offentlig høring uden initiativer inden for indsatsområderne mobilitet, fødevarer, forbrugsprodukter, rejser og oplevelser samt tværgående og understøttende greb. I stedet indgår initiativerne i Appendiks til Klimahandleplan 2026-2028. Initiativer herfra kan indgå som en del af de årlige budgetforhandlinger eller i en af de efterfølgende handleplaner.

I forhold til de forbrugsbaserede udledninger bemærkes, at klimahandleplanen indeholder initiativer inden for indsatsområderne energiforbrug i bygninger, byggeri og anlæg samt Københavns Kommunes eget forbrug. Derudover har Teknik- og Miljøudvalget besluttet, at der skal udarbejdes en mobilitetsstrategi, der forventes færdig i 2026 og skal gælde frem til 2035. Mobilitetsstrategiens initiativer og aktiviteter skal sikre nedbringelsen af klimapåvirkningen fra mobilitet og indfri klimastrategiens delmål på mobilitetsområdet.

(4, LU) Ønske om fokus på lokal forankring

Henvendelse 10, 17, 25 og 30

Høringssvarene bemærker, at der et behov for styrket støtte til lokale klimainitiativer og de lokale aktører.

Forvaltningernes svar

I Klimastrategi 2035 lægges vægt på partnerskaber og samarbejde med en lang række af byens aktører; foreninger, virksomheder, borgere, m.fl. Københavns Kommune har en række puljemidler til rådighed som bl.a. kan anvendes til lokale klimatiltag. Det er muligt, at sådanne initiativer fx med støtte fra puljemidler kan indgå som en del af de årlige budgetforhandlinger eller i en af de efterfølgende handleplaner.

(3, Org.) Anbefalingerne fra Klimaborgerting og bidrag fra lokale klimatopmøder bør følges

Henvendelse 34, 39 og 41

Høringssvarene bemærker, at anbefalingerne fra Klimaborgerting og bidrag fra lokale klimatopmøder bør følges og indgå i Klimahandleplanen.

Forvaltningernes svar

Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og bemærker, at anbefalingerne fra Klimaborgertingets første og anden samling er blevet forelagt Borgerrepræsentationen den 20. juni 2024 og den 22. maj 2025.

(3, Org.) Om begrænsning af reklamer

Henvendelse 34, 41 og 42

Høringssvarene bemærker, at kommunen bør arbejde for at begrænse brugen og visningen af klimaskadelige/fossile produkter i det offentlige rum.

Forvaltningernes svar

Forvaltningerne tager opfordringen til efterretning. I de kommende handleplaner under Klimastrategi 2035, samt ved udvikling af nye klimarelaterede initiativer i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger, vil mulige tiltag til at nedbringe klimaaftrykket kunne indgå.

(1, Org.) Københavns Kommune risikerer at svække sin rolle som national og international klimafrontløber

Henvendelse 32

Høringssvaret bemærker, at Københavns Kommunes rolle som klimafrontløber vil blive svækket med den konkrete klimahandleplan.

Forvaltningernes svar

I Klimastrategi 2035 vil Københavns Kommune fortsat arbejde for, at byens klimatiltag får størst mulig global effekt igennem vidensdeling og deltagelse i danske og internationale netværk. Gennem proaktivt internationalt samarbejde, f.eks. via C40-netværket, CNCA og EU Cities Mission og kommunens besøgstjeneste vil kommunen fortsætte et tæt internationalt samarbejde på tværs af byer, der gør, at der i løbet af hele planperioden kan udveksle indsigter, erfaringer og viden, som kan bidrage til realiseringen af klimastrategien og understøtte klimahandling globalt.

Klimahandleplan 2026-2028 - Energisystem

(5, Org., LU) Ønske om mere begrønning i byen

Henvendelse 5, 24, 30, 34 og 36

Høringssvarene fremhæver et ønske om mere begrønning i byen. Der efterspørges en træ- og plantepolitik, lommeskov samt bevarelse af træer og grønt udtryk i villakvarterer.

Forvaltningernes svar

Initiativer om flere træer kan indgå som en del af de årlige budgetforhandlinger eller i en af de efterfølgende handleplaner. Klimastrategi 2035 skal implementeres gennem tre handleplaner. Den første handleplan løber fra 2026-2028. Generelt bemærkes, at Klimastrategi 2035 ikke har fokus på biodiversitet og begrønning af byen. Københavns Kommune har dog flere initiativer, der adresserer dette, herunder Københavns Kommuneplan 2024, der fastsætter retningslinjer for bebyggelsesprocenter og friarealer, som sikrer grønne og åbne boligområder, og Biodiversitetsstrategien "Biodiversitet i København - Strategi 2022-2050".

(4, Org., LU) Finansiering af omstillingen af energisystemet

Henvendelse 1, 17, 28 og 32

Høringssvarene berører forskellige emner indenfor finansiering af omstillingen af energisystemet. Disse emner omfatter en plan for omdirigering af CCS-midler,

gennemgang af fjernvarmeprisstruktur og den økonomiske risiko ved fastholdelse af biomasse.

Forvaltningernes svar

Finansiering af initiativer vedrørende energisystemet foretages i overvejende grad fra eksterne aktører og i mindre grad fra Københavns Kommune fx i form af tilskud til etageboligejendomme til udskiftning af komponenter i varmecentraler mhp. klargøring til lavtemperaturvarme. Prissætning på fx el og varme er reguleret og fastsat af hhv. HOFOR, Energinet og Radius Elnet inden for rammerne af varme- og elforsyningsloven. Omkostningerne i energisystemet er desuden påvirket af varmekontrakter og en række eksterne faktorer herunder elpriser, pris på biomasse mv. Der henvises til Energistrategi for København i kapitel 4 om økonomi og forventede investeringer.

(4, LU, Org.) Opfordring til at arbejde for lovgivningsændring ift. solceller

Henvendelse 11, 16, 28 og 36

Høringssvarene bemærker, at Københavns Kommune aktivt skal arbejde for ændring af den nationale lovgivning til bedre rammebetingelser og vilkår for etablering og drift af solceller.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune arbejder løbende på at påvirke den nationale lovgivning for at få de rette muligheder for at opsætte solceller. Kommunen er desuden løbende i dialog med Radius om muligheden for energifællesskaber. Dertil arbejder Københavns Kommune sammen med HOFOR på at afsøge muligheden for opsætning af solceller via et tværkommunalt solcelleselskab.

(3, LU, Org.) Der bør etableres flere solceller i København, herunder på kommunale tage

Henvendelse 10, 17 og 34

Høringssvarene fremhæver en konkretisering af solcelleinitiativer samt større ambitioner og målsætning for solceller på kommunale tage.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommuneplan 2024 indeholder en målsætning om, at minimum 25 pct. af kommunale ejendomme i 2030 skal være enten begrønnet eller have solceller eller en kombination af disse. I Klimahandleplan 2026-2028 fremgår desuden, at Københavns Kommune senest i 2035 vil etablere solenergi på kommunale tage, hvor det er teknisk, økonomisk og juridisk muligt. I forhold til mulighederne for at fremme etablering af solceller på private bygninger bemærker forvaltningerne, at solceller muliggøres i lokalplaner, men kommunen har ikke hjemmel til at stille krav om etablering. Desuden arbejder Københavns Kommune løbende på at påvirke den nationale lovgivning for at få de rette muligheder for at opsætte solceller.

(2, LU, Org.) Fremme fleksibelt el- og varmeforbrug

Henvendelse 10 og 28

Høringssvarene bemærker, at der bør være tiltag, som regulerer strømforbruget og udjævner spidsbelastningen, og at vilkårene herfor er tydelige.

Forvaltningernes svar

Kommunen vil understøtte fleksibelt el- og varmeforbrug. Eksempelvis i energifællesskaber, hvor strømmen fra solcellerne også kan anvendes i lejligheder og le-

jemål og hvor det er relevant, koble det til elladestandere og batterier. HOFOR gennemfører i 2025 og 2026 en større test af fleksibelt varmekonsum i samarbejde med bygningsejere i København. Projektet skal vurdere værdien for energisystemet af fleksibelt forbrug, og herudfra vilkår og mulige gevinster for fleksible varmekonbrugere.

(2, LU, Org.) Elektrificering af kanalrundfart

Henvendelse 5 og 25

Høringssvarene bemærker, at der bør inddrages landstrøm til kanalrundfart, så disse elektrificeres.

Forvaltningernes svar

Der er et politisk ønske om at skabe en fossilfri havn i Københavns Inderhavn. Borgerrepræsentationen godkendte d. 6. marts 2025 et medlemsforslag om fossilfri havn. På den baggrund er Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen i gang med at afdække, hvad der teknisk skal til for, at havne- og kanalrundfartsbådene kan overgå til fossilfri drift. Under den nuværende lovgivning er det ikke muligt at etablere en maritim miljøzone i Københavns Havn, så omstillingen af kanalrundfartsbådene til el skal derfor på nuværende tidspunkt ske gennem frivillige aftaler mellem By og Havn og erhvervsaktørerne.

(2, Org.) Udfordringer vedr. lavere fjernvarmetemperatur

Henvendelse 28 og 36

Høringssvarene bemærker, at HOFOR bør overveje, hvordan de sikrer en fortsat høj fremløbstemperatur, hvis LCA-beregninger viser, at klimabelastningen ved renoveringer af varmecentraler er forholdsvis høj. Desuden opfordres til formidling til borgere omkring betydningen af lavere fjernvarmetemperatur.

Forvaltningernes svar

Lavere temperatur i fjernvarmen er afgørende for at kunne omstille energisystemet effektivt og bl.a. reducere varmetab i fjernvarmenettet. Et pilotprojekt er beskrevet som initiativ 2.2 i klimahandleplan 2026-2028. Pilotprojektet skal bl.a. vurdere, hvilke omkostninger der vil være for bygningsejere. Københavns Kommune er opmærksom på, at der vil være en klimabelastning forbundet med de forskellige investeringer, ejendomsejere kan have behov for ved klargøring til lavtemperaturvarme. HOFOR forventes i 4. kvartal i 2025 at melde deres udrulningsplan for de lavere temperaturer i fjernvarmenettet ud. HOFOR har udarbejdet en kommunikationsstrategi og kommunikationsplan, der arbejder med en række målgrupper, bl.a. med et særsomt fokus på den almene boligsektor, og vil i 3. og 4. kvartal i 2025 i samarbejde med Københavns Kommune udføre en interessentdialog med sektoren.

(1) Biogas bør inkluderes i højere grad

Henvendelse 39

Høringssvaret bemærker, at biogas ikke indgår tilstrækkeligt i handleplanen og fremhæver et potentiale ved biogas.

Forvaltningernes svar

Biogas bruges både i bygasnettet samt i naturgasnettet i København. Begge net forventes at være CO₂-neutrale før 2035 ved brug af biogas i stedet for naturgas. Initiativ 1.10 skal sikre, at bygasnettet er fortsat klimaneutral i 2035.

(1, Org.) Udfasning af bygas

Henvendelse 39

Høringssvaret anbefaler en plan for udfasning af bygas som en del af strategien.

Forvaltningernes svar

Bygas kan være en fordel sammenlignet med el som energikilde, fx for nogle erhvervs- og industrikunder. Virksomheder udgør i dag 85 pct. af HOFORs bygas-salg. HOFOR forventer at levere bygas i København i fremtiden, og der arbejdes på at gøre bygassen 100 pct. CO₂-neutral.

(1) Der skal findes arealer til varmepumper og geotermi

Henvendelse 36

Høringssvaret foreslår, at udarbejdes et kommuneplantillæg, som udlægger de nødvendige arealer til varmepumper og geotermi.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune har i samarbejde med COWI kortlagt potentialet for arealer til varmepumper (herunder geotermi), varmelagre og elkedler indenfor kommunens grænser. Med Kommuneplan 2024 blev mulighederne for etablering af decentrale energiforsyningsformer, herunder geotermianlæg, generelt udvidet. Kommuneplanen tager højde for en teknologi i udvikling, så mulighederne er fleksible og dermed åbne for forskellige anlægstyper og forskellige arealbehov, hvorfor disse anlæg ikke begrænses til specifikt udpegede arealer. Der er eksempelvis også behov for arealer til elanlæg. Realisering af energianlæg vil uanset planforhold bero på en aftale mellem producenten/forsyningsselskabet og områdets grundejere. Arealer til energianlæg er nødvendigt for at indfri målsætninger på energiområdet og er et særligt opmærksomhedspunkt i Energistrategi for Københavns og bl.a. arbejdet med lokalplaner.

(1, Org.) Udvidet samarbejde på energiområdet på tværs af kommuner

Henvendelse 36

Høringssvaret bemærker, at det tværkommunale samarbejde på energiområdet udvides til at omfavne byudvikling i hele hovedstadsregionen.

Forvaltningernes svar

Det bemærkes, at initiativ 3.11 i Klimahandleplanen 2026-2028 omhandler et tværkommunalt klima- og byudviklingssamarbejde i hovedstadsområdet. Realiseringen vil bero på andre kommuners interesse i at medvirke, men også hvad der kan ske i eksisterende tværkommunale samarbejdsfora. Det bemærkes desuden, at kommunerne er forpligtet til, at kommuneplanlægningen skal ske på grundlag af en vurdering af udviklingen i hovedstadsområdet som helhed, og at hovedprincipperne i den overordnede fingerbystruktur videreføres, jf. Fingerplan 2019 (Landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning). Der eksisterer desuden allerede tværregionale samarbejde om infrastruktur, hvor KK er involveret bl.a. med Den Tværgående Mobilitetsanalyse fra 2024 og 2025.

(1, Org.) Planlægning af ny VE-produktion samt delmål for VE i 2030

Henvendelse 34

Høringssvaret anbefaler, at handleplanen beskriver, hvordan ny VE-produktion planlægges, samt sætter et delmål for opsætningen i 2030.

Forvaltningernes svar

Planlægning af etablering af ny VE-produktion varetages af HOFOR. VE-anlæg baseres på kommercielle projekter, hvor nærheden til København i projekterne i udgangspunktet prioriteres.

Klimahandleplan 2026-2028 – Energiforbrug i bygninger

(2, Org.) Fremme energirigtig drift og reduceret energiforbrug

Henvendelse 28 og 34

Høringssvarene foreslår at styrke indsatsen for erfaringsudveksling og kampagner om energirigtig drift og reduceret energiforbrug, som fx i Energispring.

Forvaltningernes svar

Med handleplanen ønsker Københavns Kommune at fremme energirigtig bygningsdrift og reduceret energiforbrug i både private og offentlige bygninger – herunder både varme- og elforbrug. Partnerskabet Energispring understøtter erfaringsudveksling og videndeling om bl.a. energirigtig drift af varmeanlæg blandt fagpersoner og beslutningstagere i partnerkredsen på baggrund af faglige interesser fra partnerne selv.

(1, Org.) Ønske om gratis og lettere tilgængelige varmemeforbrugsdata fra HOFOR

Henvendelse 28

Høringssvaret opfordrer til, at forbrugsdata fra ejendommenes hovedmålere skal være gratis.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune er opmærksom på, at gratis og lettere adgang til varmemeforbrugsdata kan fremme energistyring. Spørgsmålet har været rejst i Energispring partnerskabet, og BL opfordres til som partner i Energispring at rejse spørgsmålet igen.

Klimahandleplan 2026-2028 – Byggeri og anlæg

(2, LU) Bedre udnyttelse af eksisterende bygninger gennem bevarende lokalplaner

Henvendelse 21 og 30

Høringssvarene foreslår, at Københavns Kommune aktivt bruger lokalplaner til at bevare bygninger for at reducere nedrivning og nybyggeri.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune har i dag mulighed for at afslå ansøgninger om nedrivning af en bygning, hvis 1) bygningen er udpeget som bevaringsværdig i en lokalplan; 2) på baggrund af bevaringskriterier angivet i Kommuneplan 2024 (SAVE-vurdering 1-3 og kulturmiljøer); eller 3) hvis bygningen er omfattet af en fredning. Derudover kan kommunen med en bevarende lokalplan udpege øvrige bygninger som bevaringsværdige og derved forhindre nedrivning. Dog skal bevaring af bygninger hjemles i planloven og begrundes med arkitektoniske eller kulturhistoriske hensyn. Kommunen kan ikke give afslag på en nedrivning alene af hensyn til klima. Dette vil kræve ændring af gældende plan- og byggelov.

(1, Org.) Bedre udnyttelse af eksisterende kvadratmeter og byudvikling i stationsnære arealer

Henvendelse 36

Høringssvaret opfordrer til at revurdere byudviklingsstrategien i København og have fokus på udnyttelse af allerede eksisterende bygninger samt anvendelse af ledige stationsnære arealer.

Forvaltningernes svar

Holdningstilkendegivelsen tages til efterretning. Det bemærkes, at udlægning af arealer til byudvikling ikke reguleres i forslag til Klimastrategi 2035, men i kommuneplanen. Kommuneplan 2024 er vedtaget ved årsskiftet og omfatter bl.a. stationsnære arealer. Det bemærkes videre, at udviklingstakten i stationsnære arealer i Fingerplan-området, der reguleres af andre kommuner, generelt er høj.

(1, LU) Krav til arbejdsmaskiner for kommunens anvendte entreprenører

Henvendelse 11

Høringssvaret opfordrer til at stille krav til entreprenører til fossilfri arbejdsmaskiner i kommunen.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune har afsat midler til at indføre skærpede krav til entreprenører om brug af fossil- og emissionsfrie arbejdsmaskiner i alle kommunens nybyggerier, renoveringer og anlægsprojekter, som udbydes i 2025 og 2026. Københavns Kommune er i dag en del af et samarbejdsforum for fossil- og emissionsfrie arbejdsmaskiner, der i Klimahandleplan 2026-2028 foreslås fortsat, hvor deling af viden og erfaringer mellem entreprenører kan fremmes.

(1, Org.) Opfordring til mere fleksibel myndighedsbehandling

Henvendelse 28

Høringssvaret efterspørger mere fleksibel myndighedsbehandling ved renovering af eksisterende byggeri.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune er opmærksomme på behovet for en mere fleksibel og sammenhængende myndighedsbehandling, der kan undersætte klimahensyn i byggesager. Dette er i tråd med initiativ "3.1 Klimahensyn i myndighedsbehandling" i Klimahandleplanen 2026-2028.

(1, Org.) Opfordring til etablering af genbrugsbørs for byggematerialer

Henvendelse 28

Høringssvaret bemærker, at Københavns Kommune kunne understøtte genbrug af byggematerialer og efterspørger en genbrugsbørs.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune er opmærksomme på efterspørgslen efter en byttecentral for genbrugte byggematerialer og afsøger løbende muligheden for en materialeplads. Specifikt vil der under Klimahandleplan 2026-2028 afsøges mulighed for en tværkommunal materialeplads.

Klimahandleplan 2026-2028 – Københavns Kommunes indkøb

(5, LU, Org.) Opfordring til beregning af klimaaftryk for kommunen byggeri og anlæg, herunder Lynetteholm

Henvendelse 5, 17, 24, 25 og 34

Høringssvarene opfordrer til, at der udarbejdes klimaregnskaber for kommunalt byggeri og anlæg, herunder for Lynetteholm og dertilhørende infrastrukturprojekter.

Forvaltningernes svar

Klimaaftrykket af nybyggeri og anlæg for hele byen frem til 2035 er opgjort i Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 ved fremskrivning af historiske data for udviklingen i byggeaktiviteter i Danmark. Specifikke projekter kan endnu ikke afspejles på grund af metodiske begrænsninger, men vil forventeligt på sigt indgå i opgørelsen.

Klimaaftrykket for konkrete kommunale nybyggeri- og anlægsprojekter beregnes i forbindelse med budgetforhandlingerne, når der søges om enten planlægnings- eller anlægsbevilling og indgår dermed i beslutningsgrundlaget i budgetter. Derudover forventes det, at der også fremadrettet i budgetforhandlingerne opgøres scenarier med CO₂-udledning og økonomi for henholdsvis at transformere og bygge nyt i de projekter, hvor transformation er mulig.

Københavns Borgerrepræsentation godkendte den 22. november 2018 'Principaftale om anlæg af Lynetteholmen' og den 30. april 2025 aftalen med regeringen om byudvikling og infrastruktur til Lynetteholm. Klimaaftrykket fra udviklingen af Lynetteholm og resten af Østhavnen er beskrevet i en analyse udarbejdet af Transportministeriet, Københavns Kommune, By & Havn, Metroselskabet, Sund & Bælt og Vejdirektoratet. Klimaeffekterne præsenteres i kapitel 8 fra s. 53 i hovedrapporten 'Samfundsøkonomiske effekter ved udvikling af Østhavnen, 2022'.

(5, LU, Org.) Større fokus på cirkulær økonomi og genbrug i kommunale udbud

Henvendelse 3, 11, 21, 26 og 33

Høringssvarene opfordrer til, at kommunen styrker fokus på cirkulær økonomi og genbrug i kommunale udbud, herunder indfører krav til genbrug af byggematerialer, samt at kommunen øger adgang til brugte møbler i kommunale genbrugslagre.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune arbejder i dag bredt med cirkulær økonomi i sine udbud, bl.a. gennem Indkøbspolitikken 2023-2026, i samarbejde med Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) samt i Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI). Københavns kommune åbnede i 2024 et fælles genbrugslager til intern genbrug. Med Klimahandleplanen 2026-2028 vil denne indsats blive opskaleret, så flere institutioner og lokaludvalg kan få adgang til brugte møbler. Som en del af Klimahandleplan 2026-2028 arbejdes der desuden på at udfase engangsservice og engangskopper i hele kommunen.

Københavns Kommune arbejder også med genbrug af byggematerialer i kommunale byggerier og anlæg. Borgerrepræsentationen tog d. 22. maj 2025 en principbeslutning om, at kommunalt nybyggeri fremover skal opføres til lavemissionsklassen i Bygningsreglementet. For at opfylde dette krav vil det være nød-

vendigt at tænke bredt i CO₂-reducerende tiltag, herunder genbrug af byggematerialer. For anlægsprojekter blev det i Budget 2025 besluttet, at Københavns Kommune vil arbejde videre med at tilpasse byggestandarder mv. bl.a. for at fremme genbrug og genanvendelse.

(2, LU, Org.) Øget udnyttelse af kommunale kvadratmeter

Henvendelse 20 og 35

Høringssvarene foreslår, at kommunale kvadratmeter i højere grad stilles til rådighed for borgere og organisationer m.v., som alternativ til anvendelse af private bygninger.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommune arbejder løbende på at udnytte kommunens kapacitet ved at samlokalisere funktioner, herunder at give foreninger m.v. øget adgang til kommunale faciliteter. Der har bl.a. været gennemført et forsøg med at åbne ledige lokaler på skoler for borgere udenfor skoletiden. Det oplyses desuden, at man som borger eller forening kan booke en lang række kommunale faciliteter, herunder også lokaler til fællesarrangementer, via bookbyen.dk.

(1, LU) Opfordring til at sætte mål for reduktion af klimaaftryk fra kommunens byggeri og anlæg

Henvendelse 25

Høringssvaret opfordrer til, at der sættes mål for CO₂-reduktioner fra kommunalt byggeri og anlæg, herunder, at der i forbindelse med anlægsprojekter indtænkes gode forhold for kollektiv trafik, så der sikres mindst mulig ekstra kørsel.

Forvaltningernes svar

Målsætningen i Klimastrategi 2035 om at halvere CO₂-udledningerne fra Københavns Kommunes indkøb i 2035 sammenlignet med 2019 skal sikre, at der arbejdes målrettet med at reducere udledningerne fra kommunens indkøb, herunder fra byggeri og anlæg. For kommunalt nybyggeri tog Borgerrepræsentationen den 22. maj 2025 en principbeslutning om at opføre dette til lavemissionsklassen. For anlægsprojekter blev det i Budget 2025 besluttet, at Københavns Kommune vil arbejde med at tilpasse byggestandarder mv. med henblik på at reducere udledningerne herfra.

Ved vejarbejde i forbindelse med anlægsprojekter bestræber kommunen sig på at minimere generne for trafikken som helhed, herunder også for den kollektive transport.

(2, Org.) Mere klimavenlige og lokalt forankrede fødevarer i kommunens køkkener

Henvendelse 26 og 37

Høringssvarene opfordrer til, at kommunen opstiller tydeligere ambitioner for klimavenlige måltider i offentlige institutioner – herunder plantebaserede tilbud i kantiner – og prioriterer området politisk gennem kompetenceudvikling og klare mål.

Forvaltningernes svar

Økonomiudvalget besluttede den 18. marts 2025 at forny Mad- og Måltidsstrategien, hvor ambitionerne for både medarbejderkantiner og klimaaftryk fra fødevarer vil blive genbesøgt. Den fornyede strategi bygger videre på kommunens arbejde gennem de seneste fem år, hvor der bl.a. har været fokus på klimavenlige

måltider, plantebaserede tilbud i medarbejderkantiner, vegetariske alternativer, samt kurser og rådgivning til ansatte.

Klimahandleplan 2026-2028 - Effekt og økonomi

(2, Org.) Om udledningerne fra biomasse

Henvendelse 32 og 39

Høringssvarene opfordrer til, at kommunen anerkender CO₂-udledninger fra biomasse i klimaregnskabet, og udarbejder en plan for fuld udfasning af biomasse til energi senest i 2035.

Forvaltningernes svar

Københavns Kommunes opgørelsesmetode for CO₂ følger anbefalingerne fra IPCC og den nationale praksis i DCE (Nationalt Center for Miljø og Energi) og Energistyrelsen, som anvendes i Danmarks årlige rapportering til FN. Kommunen vil fortsat følge de nyeste internationale rapporteringsstandarder. Reduktion i brugen af biomasse til energi vurderes mulig ud fra økonomisk optimerede modelberegninger (Ea Energianalyse 2024) kombineret med analyser af fysiske, økonomiske og juridiske forhold ved alternative teknologier, som beskrevet i kommunens Energistrategi fra 2024.

Klimahandleplan 2026-2028 - Andet

(5, LU, Org.) Om emner, der ligger udenfor Klimastrategien

Henvendelse 21, 22, 28, 30 og 31

Høringssvarene berører emner, der ikke direkte er omfattet af Klimastrategi 2035. Disse emner drejer sig om klimatilpasning i form af stormflodsikring og skybrudsikring, luftforurening, affald og befæstningsgrad på privat grund.

Forvaltningernes svar

Emnerne behandles ikke direkte i Klimastrategi 2035, da denne alene forholder sig til at reducere udledningen af CO₂. Emnerne behandles i kommunens øvrige strategier og politikker, herunder Stormflodsplan fra 2017, Klimatilpasningsstrategi, der forventes vedtaget ultimo 2025, hvor også stormflodssikring vil indgå samt Ressource- og Affaldsstrategi fra 2030.

(1, LU) Opfordring til at nedlægge privat flyrute

Henvendelse 11

Høringssvaret bemærker et ønske om, at kommunen aktivt skal arbejde for at nedlægge den private flyrute, der afgår fra Toldboden.

Forvaltningernes svar

Teknik- og Miljøforvaltningen har givet miljøgodkendelse til vandflyveroperationer fra en flyveplads ved Nordre Toldbod i henhold til § 33 i miljøbeskyttelsesloven. Miljøgodkendelse er midlertidig og udløber den 1. januar 2031.